

Vzpomeneš si, kde jsi spal/a před devatenácti dny?

Co je to za divnou otázku?

Jen se ptáme, jestli si náhodou nenocoval/a v knihovně?

Copak někdo spí v knihovně?

Jasně! Tisíce dětí a dospělých...

???

... ale jen jednou za rok,

když nastane ta zvláštní noc!

N O C S A N D E R S E N E M a knihou

První noc v knihovně se konala v roce 2000 v knihovně Bedřicha Beneše Buchlovana v Uherském Hradišti. K oslavě Mezinárodního dne dětské knihy, který se koná každoročně 2. dubna na celém světě v den narození známého dánského pohádkáře, tehdy přišlo dvacet pět malých čtenářů. Čekalo na ně noční dobrodružství v podobě čtení, soutěží, her a překvapení. Ze slováckého města se akce v dalších letech rozšířila a v pátek 4. dubna 2014 se pohádkové Noci s Andersenem zúčastnilo v 16 zemích 1391 knihoven a v nich téměř 81 tisíc čtenářů.

Čtení, otázky a úkoly čekají teď i na tebe. Ať se ti příběhy líbí a odpovědi daří.

Vítáme tě na akci

☺ **D E N S K E P L E R E M** ☺

Osobní kód: _____

Počet bodů: _____

Přijímací test - prima 2014/2015 - 1. termín

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

- Test obsahuje 26 úloh na 60 minut.
- Každá úloha má jen jedno správné řešení / nejužitečnější odpověď.
- Správnou odpověď zřetelně zakroužkuj/dopiš do záznamového archu. (kromě úkolů č.7 a 26)
- Správná odpověď na otázku ANO/NE i na otázku a/b/c/d je za 0,5 bodu, úkoly č. 19 a 24 jsou za 4 body, č. 7 a 26 jsou za 5 bodů, úkoly č. 18 a 25 za 1 bod. Za špatnou či chybějící odpověď se body neodečítají.

ZÁZNAMOVÝ ARCH

1. ANO - NE	18. I. -	24. (A)
2. ANO - NE	II. -	()
3. ANO - NE	III. -	()
4. ANO - NE	IV. -	()
5. ANO - NE		()
6. ANO - NE	19 - a)	()
	19 - b)	(I)
7. doplň přímo do textu	19 - c)	()
	19 - d)	()
8. a - b - c - d		()
9. a - b - c - d	20. a - b - c - d	()
10. a - b - c - d	21. a - b - c - d	()
11. a - b - c - d	22. a - b - c - d	25. a - b - c - d
12. a - b - c - d	23. a - b - c - d	26. doplň přímo do textu
13. a - b - c - d		
14. a - b		
15. a - b		
16. a - b - c - d		
17. a - b - c - d		

Noc s Andersenem (NsA) je dnes už mezinárodní akce, kdy se ve stejném termínu vždy v pátek večer otevřou dveře mnoha městských, školních i jiných knihoven, aby se sešly děti, které mají zájem o knížky a chtějí si celou noc společně číst, hrát, soutěžit či poslouchat pohádky a povídky.

Malá rekapitulace:

Jsou následující tvrzení o NsA obsažena v úvodních dvou textech (buď přímo, nebo z nich vyplývají)?

1. Jednou ze zemí, kam se akce rozšířila, je Dánsko.	ANO – NE
2. Do projektu NsA se postupně zapojila většina českých knihoven.	ANO – NE
3. Akce Noc s Andersenem se zrodila v České republice.	ANO – NE
4. Smyslem akce je přivést do knihovny děti, které mají zatím se čtením problémy.	ANO – NE
5. Počet účastníků NsA 2014 je nesrovnatelný s počtem účastníků prvního nocování.	ANO – NE
6. Noc s Andersenem se koná 2. dubna, vždy v den výročí Andersenova narození.	ANO – NE

Každý čtenář ví, že čtením příběhů se učíme spoustu věcí – přemýšlíme o postavách a jejich vlastnostech, porovnáváme jejich názory se svými, hodnotíme jejich jednání. Prostřednictvím příběhů poznáváme jiné povahy, jiné kraje, jiné doby.

A každý čtenář také ví, že kdo hodně čte, dobře píše. A také bez chyb! VYZKOUŠÍME SI TO!

7. V následující zprávě o Noci s Andersenem 2003 jsme vynechali některá písmena.

Doplň je správně.

<http://www.nocsandersenem.cz/o-projektu.html>

Velká Noc s Andersenem prob__hla v roce 2003 ve 153 knihovnách, školách, __stavech sociální péče i domech dětí. Informace o noci šl__ i díky SKIPu (Svaz knihovníků a informačních pracovníků) elektronickou poštou do USA, na Aljašku, do Švé__ka i Švýcarska, zpráv__čky dostal__ v Maďarsku i na dalekém ostrově Trinidad.

Pozdrav__ zaslalo dě__kým čtenářům mnoho osobností, těmito slov__ je například pozdravil znám__ herec a moderátor: „Milé holky a kluci, doneslo se m__, že máte dnes večer kouzelnou noc v knihovně. To je dobrá __práva. Když jsem byl mal__ kluk já, neměl__ jsme ještě televiz__, a tak jsme si místo toho četli. __pomínám si, že jsem __trávil mnoho kouzelných nocí, když jsem si tajně četl __ baterkou pod peřinou, protože jsem se nemohl od kní__ky o__trhnout a chtěl jsem vědět, jak to dopadne. Chci vám říct, že když si budete číst, všechny ty pohádkové a dobrodružné postav__ a země, které si pře__tavíte ve své fantazii, budou stokrát krásnější než ve f__lmu, protože budou vaše. Přeji vám, aby tahle pohádková, kouzelná noc byla jen začátkem mnoha dalších kouzelných nocí, __trávených s knížkam__. Hezky si to užijte! Zdravím vás. Marek Eben.“

V tomto ročníku mezi děti zav__talo mnoho živ__ch spisovatelů i jejich duchů, na návštěvu přišly i pohádkové postav__, živa i pl__šová zvířátka, užil__ si to všichni!

A co je nejdůležitější - nikde nezapom__li na pohádky. A to je moc dobře, řečeno slovy Zdeňka Svěráka: „Všechny děti potřebují pohádky. Pohádky jsou vládou pro dětskou duši.“

A pohádka je tady! Pozorně ji přečti, abys dobře odpověděl/a na všechny následující otázky.

Podél severního pobřeží Skotska kvílí za temných nocí a šedých dní zimní vítr a vlny se třísť o černá skaliska. Ale v létě se moře zklidní, dny se prodlouží a zaženou temnotu do ústraní. Můj příběh započal za nejkratší noci roku: noci svatojánské, za zešeřelého soumraku.

Ivan Ivanson, chlapec ani ne šestiletý, prozkoumával skaliska u pobřeží. Hledal mušle a další věci, které moře vyplavilo.

Vtom zaslechl zvláštní nápěv, a když zvedl oči, zdálo se mu, jako by se z díry ve skalní jeskyni linuly obláčky kouře. Ale jeho nohy byly příliš krátké na to, aby ho přenesly přes balvany, a tak když ho zavolala matka, vrátil se do rodné chalupy, aniž by zvláštní kouř a zvuky prozkoumal.

Než se znovu vrátil na stejné místo, uplynulo několik let. Byla právě půlnoc noci svatojánské. Opět se mu zdálo, že zaslechl zvláštní nápěv a spatřil, jak z jeskyně vychází kouř. Vlastně ani nevím, proč se k němu nevydal. Nejspíš jej nějaká naléhavá záležitost povolala zpět k rodné chalupě.

Uplynulo dalších sedm let. Jeho otce již rybaření ve slaných vodách zmáhalo, a tak se rodiče přestěhovali do města a chalupu zanechali Ivanovi. Ivan žil sám, jedinou společností mu byl křik pobřežních ptáků.

Když znovu nastala noc svatojánská, vzpomněl si Ivan na zvláštní nápěv a kouř. I vydal se o půlnoci k jeskyni. K jeho uším opět dolehl zvláštní nápěv, utkaný do nadpozemské, nádherné harmonie. Když přistoupil Ivan blíže, slyšel praskot ohně a viděl, jak se plameny odrážejí na hladkém skalisku.

U vchodu do jeskyně pak našel hromádku krásných tuleních kůží.

Ivan si vybral tu nejkrásnější, opatrně ji sundal z hromady a odnesl si ji domů. Tam ji zamkl do dřevěné truhly, klíč si pověsil na řemínek okolo krku a šel spát.

Ráno sebral z postele deku a vrátil se do jeskyně. Tam našel smutnou krásnou dívku, jak se choulí a třese a svou nahotu zakrývá rukama a dlouhými vlasy. Ivan ji beze slova zabalil do deky a odvedl s sebou do chalupy.

Ivan se k dívce choval vlídně a zanedlouho v sobě našli zalíbení. Měli syna a pak druhého. Ivan byl šťastný, ale často vídal svou ženu, jak se tesklivě dívá na moře svými velkýma, smutnýma očima. Nikdy jí však nepověděl, co vězelo v dřevěné truhle, a zakázal jí, aby ji otevírala.

Léta plynula. Jednoho vánočního večera se Ivan chystal jít s rodinou do kostela. Jeho žena však řekla, že se necítí dobře, a tak Ivan odešel s chlapci sám.

Když se po půlnoci vrátili do chalupy, zjistili, že dveře jsou dokořán. Dřevěná truhla byla otevřená a klíč v zámku – byl to onen klíč, který Ivan zapomněl ve spěchu, když se oblékal do kostela. Jeho žena byla pryč.

Říká se že někdy když se chlapci procházejí po pobřeží sleduje je ze studené vody krásný tuleň s velkýma smutnýma očima. A také se povídá, že když se Ivan občas vydá na lov, ten samý krásný a smutný tuleň mu do sítí nahání sledě. Snad tím tuleněm byla Ivanova žena. Nevím. Vím jen, že ji Ivan už nikdy nespatriil.

8. Vypravěč předkládá příběh, který trvá:

- a) 5 let
- b) do 12 let
- c) více než 12 let
- d) přibližně 7 let

9. Na začátku kterého ročního období příběh začíná?

- a) zima
- b) léto
- c) podzim
- d) jaro

10. Kde se odehrává převážná část děje?

- a) v chalupě
- b) na pobřeží
- c) v kostele
- d) v jeskyni

11. Postavy, které v příběhu vystupují, jsou:

- a) Ivan, tulení kůže, Ivanovi rodiče a jeho synové
- b) Ivan, jeho synové, Ivanova žena a její rodiče
- c) tulení kůže, Ivan, jeho synové a jeho žena
- d) Ivanovi synové, Ivan, jeho rodiče a tulení žena

12. Jaká je hlavní postava příběhu?

- a) důvěřivá
- b) neposlušná
- c) zvědavá
- d) hloupá

13. Je vypravěč autorem celého příběhu, vymyslel ho sám?

- a) ano, vypravěč je vševědoucí, zná podrobnosti
- b) ano, vypravěč je sám Ivan; vše, co napsal, sám zažil
- c) ne, vypravěč je jen jednou z postav příběhu
- d) ne, vypravěč je pouze zprostředkovatel příběhu

14. Ivan bydlí stále ve stejné chalupě.

- a) ano
- b) ne

15. Ivanova žena je po celou dobu oddaná svému muži.

- a) ano
- b) ne

16. Vyber pro tento příběh co nejvýstižnější název?

- a) Ivan a jeho dětství
- b) Ivan a tulení kůže
- c) Jak šel Ivan do jeskyně
- d) Skotská bajka

17. Co je charakteristické pro čas, kdy se kůže objevují a kdy mizí?

- a) mezi oběma událostmi uběhly přibližně 2 roky
- b) děje se tak přesně po deseti letech
- c) jedná se o mimořádné dny roku
- d) jsou Vánoce

18. Vymysleli jsme čtyři jiné, jednoznačné závěry příběhu. Ke každému z nich přiřaď, jaký je:

- I. Tulení žena zůstala v moři a už nikdy nespátřila svou rodinu.
- II. Tuleň se opět proměnil v ženu a vrátil se ke své lidské rodině.
- III. Ivanovi synové našli svou matku na pobřeží mrtvou.
- IV. Tulení žena se za noci svatojánské vrátila k Ivanovi a synům i se svou původní rodinou.

A - tragický B - smutný C - překvapivý D - šťastný

19. Podtržená slova/slovní spojení nahraď synonymy (souznačnými slovy) tak, aby zůstal zachován smysl sdělení. Nepoužívej sloveso BÝT.

- a) *se choulí* b) *beze slova* c) *vězelo* d) *našli v sobě zalíbení*

20. Co znamená slovní spojení „jeho nohy byly příliš krátké“, které najdeš v textu?

- a) bál se
- b) byl malý dospělý
- c) byl dítě
- d) byl líný

21. Kolik vět obsahuje tučně vytištěné souvětí v textu?

- a) je to věta jednoduchá
- b) 2
- c) 3
- d) 4

22. Do které varianty jsme vhodně doplnili interpunkci?

- a) Říká se, že někdy když se chlapci procházejí po pobřeží, sleduje je ze studené vody krásný tuleň s velkýma smutnýma očima.
- b) Říká se, že někdy, když se chlapci procházejí po pobřeží, sleduje je ze studené vody krásný tuleň s velkýma smutnýma očima.
- c) Říká se že někdy, když se chlapci procházejí po pobřeží, sleduje je ze studené vody krásný tuleň s velkýma smutnýma očima.
- d) Říká se, že někdy, když se chlapci procházejí po pobřeží sleduje je ze studené vody krásný tuleň s velkýma smutnýma očima.

A také se povídá, že když se Ivan občas vydá na lov, ten samý krásný a smutný tuleň mu do sítí nahání sledě. Snad tím tuleněm byla Ivanova žena. Nevím. Vím jen, že ji Ivan už nikdy nespatriil.

23. Která z následujících variant nabízí pouze slova s předponou?

- a) povídá, vydá, smutný, nespatriil
- b) občas, vydá, nahání, nevím
- c) na lov, do sítí, ten samý, už nikdy
- d) nahání, tuleň, nevím, nespatriil

.....
Jeden náčelník měl krásnou dceru a ta se jmenovala Sangba

... začíná další příběh. Stačí ho jen správně poskládat.

24. Písmena označující jednotlivé části příběhu zapiš ve správném pořadí pod sebe do záznamového archu. Část (A) a (I) už jsou v archu zapsány správně.

DVA NÁPADNÍCI (Burská bajka)

(A) *Jeden náčelník měl krásnou dceru a ta se jmenovala Sangba. Každému se líbila, ale ze všech nejvíc po ní toužili dva mladíci, kteří se jmenovali Njila a Sefu. Každý z nich šel za náčelníkem a žádal o Sangbinu ruku. Sangba na to neříkala nic a náčelník nevěděl, kterému ji má dát za ženu. Nakonec si oba mladíky zavolal řekl jim:*

(B) *Ani Njila dlouho neměl úspěch, ale stále si říkal, že jednou se to přece musí podařit. To by tak hrálo, abych tu živou antilopu nechtyl, myslel si.*

(C) *Mladíci ho poslechli a odešli do lesa. Ale to víte, chytit živou antilopu, to není jen tak. Zkoušeli to všelijak, ale zvíře, po kterém šli, pokaždé uteklo. „Tohle nemá smysl,“ řekl po řadě marných pokusů starší a rozvážný Sefu. „Budu se honit za zvěří jako blázen a ona mi pokaždé uteče.“ A tak se raději posadil na strom a ve stínu pěkně odpočíval.*

(D) *A teď si určitě myslíte, že ten náčelník měl snadné rozhodování. Chtěl pro Sangbu dobrého lovce. A Njila se náležitě osvědčil. Jenže náčelník ještě váhal, komu má dceru dát.*

(E) *„Nemohu se rozhodnout, který z vás by byl pro Sangbu lepším manželem. Myslím si však, že by si měla vzít dobrého lovce. Tak tedy jděte do lesa a snažte se ulovit živou antilopu. Kdo z vás ji chytí a přivede sem, bude zajisté dobrý lovec a může se oženit se Sangbou.“*

(F) *Starší se dlouho radili. Hovořili o tom, že Njila má pevnou vůli, že Sangbu nesmírně miluje, a že musel vynaložit obrovské úsilí, než chytí živou antilopu. Hovořili o tom, že Sefu po prvních nezdarech přestal honit antilopu, jako by mu méně záleželo na tom, stane-li se Sangba jeho ženou.*

(G) Řekl jsem jim, ať jdou do lesa a pokusí se chytit živou antilopu. Poslechli mě, šli do lesa a snažili se ji ulovit. Jeden z nich – Sefu – věděl, jak je to nesnadné, a tak svého úsilí po čase zanechal a vrátil se s nepořízenou. Ten druhý – Njila – byl odhodlán ulovit živou antilopu za každou cenu, i kdyby si za ní měl nohy uběhat.

(H) Neznal chvíli odpočinku. Honil se za antilopami tak dlouho, až jednu chytil živou. Máte ji tu před sebou. Víte, že ten, kdo si vezme Sangbu za ženu, bude po mě novým náčelníkem. A protože jsem už starý, musíte vy, starší mého kmene, rozhodnout, který z těchto dvou nápadníků Sangbu dostane: Njila nebo Sefu?“

(CH) Naproti tomu Sefu je povolnější, neprosazuje tolik svou vůli za všech okolností a bude tedy dbát rad, které mu jako budoucímu náčelníkovi bude dávat rada starších. A protože bude mírnější i vůči Sangbě, starší rozhodli, aby si ji vzal.

(I) Svolał proto radu kmenových starších a řekl jim: „Mám pro svou dceru Sangbu dva nápadníky.

(J) Uminil si, že stůj co stůj vytrvá a získá krásnou Sangbu za manželku. Neznal chvíli oddechu a pořád přebíhal z místa na místo, až opravdu jednou živou antilopu chytil. Svázal ji a vítězoslavně ji přivedl k náčelníkovi. Dostavil se i Sefu, ale s prázdnou.

(K) Nakonec po té dlouhé poradě starší Njilovi řekli, že je velmi odhodlaný, že je schopen všeho. Že když si postaví hlavu, nikdo s ním nehne. Takový muž, prohlásili starší, by asi Sangbu bil.

25. Které přísloví nejlépe vystihuje poselství burské bajky. Vyber správnou odpověď.

- a) Kdo jinému jámu kopá, sám do ní padá.
- b) Ráno moudřejší večera.
- c) Kdo dřív přijde, ten dřív mele.
- d) Méně někdy znamená více.

Ted' už zbývá jen poslední úkol!

Patronem letošní Noci s Andersenem byl psí detektiv komisař Vrťapka. Určitě bude rád, když mu pomůžete správně zařadit 16 slov, která se změnila do základního tvaru, vypadla pod text zprávy z Nového Bydžova, a ještě se zamíchala ke třem slovům, která ve zprávě vůbec nebyla.

26. Z nabídky pod textem vyber slova tak, aby zpráva dávala správný smysl.

Noc s Andersenem v městské knihovně

V pátek 4. dubna připravil komisař Vrťapka pro děti v knihovně v Novém Bydžově noc plnou dobrodružství.

V letošním roce se uskutečnil již 14. ročník celostátního projektu na podporu dětského čtenářství „Noc s Andersenem“, konaného u příležitosti (**B**) narození Hanse Christiana Andersena, které připadá na 2. dubna a od roku 1967 je na tento den vyhlášen i Mezinárodní den dětské knihy.

Akce, při níž děti nocují v knihovnách, se letos konala 4. dubna, tedy hned dva dny po výročí narození () dánského pohádkáře .

Pro naši knihovnu to bylo již dvanácté nocování a sešlo se celkem 18 dětí ve věku od 5 do 10 let, které se mohly () na detektivní pátrání s komisařem Vrťapkou, psím detektivem z knihy Petra Morkese a letošním patronem „Noci s Andersenem“, na tvůrčí dílnu s paní Ivou Syřišřovou a samozřejmě na noční čtení.

Velkou () akci nám bohužel pokazilo počasí, tak jsme se museli spokojit s pátráním po budově knihovny, ale i tak jsme si užili hodně legrace. Děti musely prokázat své detektivní schopnosti, jako je fyzická zdatnost, (), mrštnost, kombinační schopnosti ale i () nadání, když byly záukolovány samotným Vrťapkou zazpívat či zarecitovat a na chvíli () ve zpěváka či herce.

Za každý splněný úkol děti obdržely razítko do () detektivních () a po nasbírání () bodů byly přijaty do detektivního () komisaře Vrťapky.

Po pátrání nám patřičně vyhládlo, () večeře a po naplnění všech bříšek děti vyráběly psiho detektiva z papíru. Samozřejmě nesmělo chybět noční čtení, zůstali jsme () panu spisovateli Morkesovi a četli jsme si z knížky „Komisař Vrťapka a tajemství maharádžova vejce“. Pak zbývalo už jen vyčistit si zoubky a () do spacáku na karimatky a () snít mezi knížkami.

Věříme, že budou děti na „Noc s Andersenem“ rády () a už teď se kolektiv knihovny těší na příští rok!

Kateřina Kubínová a Jana Lojková

http://www.novybydzov.cz/vismo/dokumenty2.asp?id_org=10716&id=11433

A - vzpomínat	B - výročí	C - detektivní	D - knihovna	E - šup
F - věrný	G - průkaz	H - sladce	CH - následovat	I - těšit (se)
J - klub	K - proměnit se	L - známý	M - bystrost	N - všechen
O - umělecký	P - svůj	Q - malý	R - překvapivě	